

В. Цимбалюк, В. Медведєв, Ю. Сенчик

SE.RE.BELLUM

АБО МОЗОЧОК

Вінниця
Нова Книга
2014

УДК 612.827

ББК 56.127

Ц 61

Автори:

В. І. Цимбалюк — академік НАМН України, д-р мед. наук, професор, керівник відділу відновної та функціональної нейрохірургії ДУ “Інститут нейрохірургії імені акад. А. П. Ромоданова НАМН України”, завідувач кафедри нейрохірургії Національного медичного університету імені О. О. Богомольця.

В. В. Медведєв — канд. мед. наук, доцент кафедри нейрохірургії Національного медичного університету імені О. О. Богомольця.

Ю. Ю. Сенчик — канд. мед. наук, лікар-нейрохірург Київської міської клінічної лікарні швидкої медичної допомоги.

Цимбалюк В. І.

Ц 61 Се.re.bellum, або мозочок : монографія / В. Цимбалюк, В. Медведєв, Ю. Сенчик. — Вінниця : Нова Книга, 2014. — 272 с. : 137 іл.

ISBN 978-966-382-497-0

У монографії в гранично стислій, структурованій формі викладено сучасні уявлення про будову, розвиток та функцію мозочка, його роль у функції та патології психічної сфери людини, патогенез травми мозочка, відновне лікування її наслідків, наведено результати експериментальних досліджень впливу нейро-трансплантації на відновлення мозочка після його травматичного пошкодження. Книга адресована неврологам, нейрохірургам, нейрофізіологам, патофізіологам, морфологам, студентам медичних та біологічних факультетів, а також інтернам, клінічним ординаторам, магістрам та аспірантам із зазначених спеціальностей.

УДК 612.827

ББК 56.127

© Цимбалюк В., Медведєв В.,
Сенчик Ю., текст, 2014

© Медведєв В., Медведєв І.,
обкладинка, 2014

© Нова Книга, 2014

ISBN 978-966-382-497-0

*Присвячуємо пам'яті
видатного вітчизняного
нейрофізіолога академіка
Платона Григоровича Костюка*

ЗМІСТ

Список умовних позначень	6
Передмова	11

ЧАСТИНА ПЕРША

Глава 1. Будова та онтогенез мозочка	14
1.1. Задня черепна ямка як анатомічна ділянка розташування мозочка	15
1.2. Кровообіг структур задньої черепної ямки	25
<i>Додаток 1. Субарахноїдальний простір та мікрохірургічні коридори задньої черепної ямки</i>	29
1.3. Структура і нейрональні ансамблі мозочка ссавців	31
1.4. Онтогенез мозочка ссавців	40
<i>Додаток 2. Молекулярні механізми онтогенезу кори півкуль великого мозку</i>	51
Глава 2. Функції мозочка (В. Медведєв)	54
2.1. Пластичність нейрональних мереж мозочка	55
<i>Додаток 1. Загальні уявлення про молекулярні механізми синаптичної пластичності</i>	55
2.2. Зв'язки мозочка	63
2.3. Мозочок і рухова система	74
2.4. Мозочок і вища нервова діяльність	84
Глава 3. Травма мозочка	94
3.1. Класифікація та основні клінічні прояви уражень мозочка	94
3.2. Ураження мозочка в структурі черепно-мозкової травми	97
3.3. Морфологічні особливості процесів у вогнищі забиття мозочка	100
3.4. Патолофізіологічні механізми первинного та вторинного ураження мозочка при черепно-мозковій травмі	101
3.5. Ауторегенераційний потенціал мозочка	105
3.6. Відновне лікування травми мозочка	106

ЧАСТИНА ДРУГА

Глава 4. Нейротрансплантація і відновлення функцій травмованого мозочка	111
4.1. Матеріали і методи дослідження	111
4.2. Розподіл показника функції у тварин експериментальних груп	122
4.3. Особливості відновлення функції мозочка при різних видах нейротрансплантації	126

4.4. Динаміка відновлення функції мозочка при різних видах нейротрансплантації	130
4.5. Нейротрансплантація і мозочкова гіпотонія	132
Глава 5. Морфологічні та імунологічні кореляти впливу нейротрансплантації на перебіг травми мозочка (<i>В. Цимбалюк, В. Семенова, М. Лісяний, Л. Любич, Ю. Сенчик, В. Медведєв, В. Васлович</i>)	139
5.1. Морфологічна характеристика травматичного процесу у тканині мозочка та вплив на неї нейротрансплантації	139
5.2. Ультраструктурні особливості травматичного процесу у тканині мозочка	143
5.3. Імунологічні кореляти впливу нейротрансплантації на перебіг травми мозочка.....	173
Підсумки	189
Післямова (<i>В. Медведєв</i>)	193
Додаток	195
Резюме	195
Выводы	210
Summary	212
Conclusions	227
Список літератури	229

Монографія

Цимбалюк Віталій Іванович
Медведєв Володимир Вікторович
Сенчик Юрій Юрійович

SE.RE.BELLUM, АБО МОЗОЧОК

Редактор *О. В. Марчук*
Технічні редактори *Ж. С. Швець, Ю. П. Тертун*
Коректори: *Л. Я. Шутова, Г. В. Остроумова*
Комп'ютерна верстка: *О. С. Парфенюк*

Підписано до друку 30.09.13. Формат 60×90/16. Папір крейдований.
Гарнітура Minion Pro. Друк офсетний. Ум. друк. арк. 17,0.
Тираж 50 пр. Зам. № 729.

ПП “Нова Книга”
21029, м. Вінниця, вул. Квятека, 20
Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру видавців, виготівників
і розповсюджувачів видавничої продукції
ДК № 2646 від 11.10.2006 р.
Тел. (0432) 52-34-80, 52-34-82. Факс 52-34-81
E-mail: info@novaknyha.com.ua
www.novaknyha.com.ua